

Nijmegen 27-03-2011

Geacht statenlid, gemeenteraadslid,
Geachte bestuurder, geïnteresseerde,

22 maart jongstleden heeft het bestuur van *Stichting de Zevensprong Dukenburg* Provincie Gelderland kort en bondig opgeroepen tot maatregelen met betrekking tot de A73 rond de Nijmeegse wijken Dukenburg en maatregelen bij het project tot omvorming van de Overasseltse vennen ([bron1](#)). Ook heeft zij zich gericht tot de politiek in de gemeenten Heumen, Nijmegen en Wijchen.

Concreet luidt de oproep tot maatregelen:

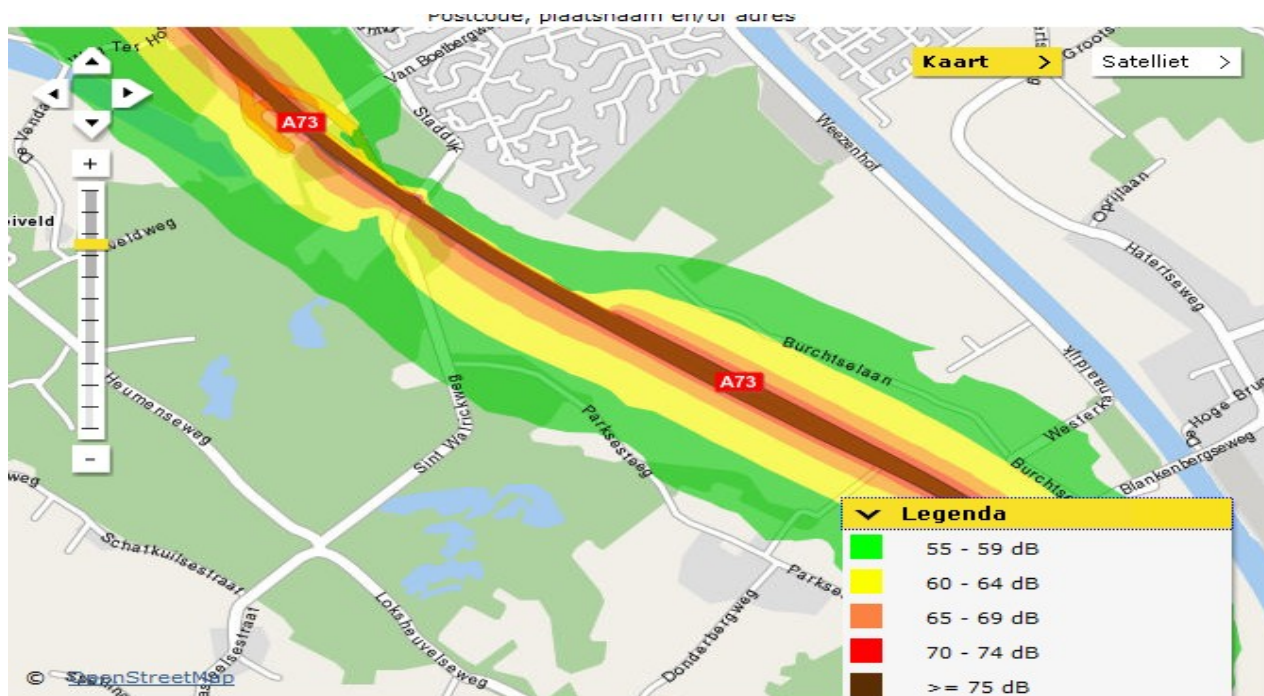
1. **Snelheidsverlaging op de A73 rond Nijmegen en voorfinanciering van een geluidsreducerende toplaag tussen Nijmegen en Cuijk (bijvoorbeeld ZOAB of rubber).**
2. **Fasering van minimaal vijf jaar in de kap van 80 HA bos in de Overasseltse vennen.**

De werkgroepen *Groen en Cultuurhistorie* en *A73* van de Zevensprong staan aan de wieg van deze oproep en staan er dus vanzelfsprekend vierkant achter.

Wij vragen u hetzelfde te doen en dat ook zodanig kenbaar te maken zodat de relevante politieke gremia overtuigd raken.

Onderstaande communicatie is verder bedoeld om u als lezer de achtergrond te schetsen bij de oproep tot maatregelen en u de weg te wijzen door het achtergrond materiaal en de argumentatie.

1. Maatregelen A73: snelheidsverlaging en ZOAB

Afbeelding 1: Middenboven Nijmegen Dukenburg, linksonder Overasseltse vennen

Waarom zijn deze maatregelen nodig? De A73 loopt vanaf Venlo-Cuyk door langs Nijmegen en passeert op korte

afstand Heumen, Nijmegen Dukenburg en de Overasseltse vennen (Bron: Rijkswaterstaat). De getoonde geluidskaart laat zien hoe ver het geluid van de A73 de wijken en het vennen gebied in komt. Er is dus behoorlijke geluidsoverlast en er zijn daarbij ook verhoogde concentraties fijnstof ([bron2](#)).

Het volgende veroorzaakt een toename van de overlast:

- Op basis van gegevens van Rijkswaterstaat blijkt dat er sinds 2000 t/m 2010 een toename is van 14% in het aantal voertuigen ([bron2](#)). De overlast neemt dus toe door de toename van de verkeersdruk. Hopelijk zal RWS in 2011 weer een geluidskaart uitbrengen zodat we meer informatie krijgen
- Sinds de effectieve in gebruik name van de Roertunnels (2010) is er waarschijnlijk relatief meer vrachtverkeer (de route langs Nijmegen ontloopt tolheffing in Duitsland). Vrachtverkeer veroorzaakt relatief veel geluid en fijnstof.
- Doordat bos geluid dempt ([bron3](#)) en in de vennen een significante hoeveelheid bos wordt gekapt tussen de A73 en belangrijke wandelpaden in het gebied zal daar de geluidsoverlast in behoorlijke mate gaan toenemen ([bron4](#)).

Gezien de toenemende overlast zijn maatregelen om geluid en fijnstof te reduceren nodig.

Zoals bij veel steden in Nederland is een snelheid van 100 langs woonwijken normaal en moet de huidige 120 worden aangepast.

De maatregel van ZOAB is met name noodzakelijk omdat de omvorming van de Overasseltse vennen primair is gericht op natuurdoelen ([bron6](#)). In het project zijn geen maatregelen opgenomen om bijkomstige dis-benefits voor de recreant te compenseren: de kap leidt tot meer geluidsoverlast. Wanneer er echter geen aanvullende maatregelen tegen geluid worden getroffen wordt de beleving van het gebied op een echt onaanvaardbaar niveau aangetast door geluid voor de recreant. De rust in het gebied is dan voorgoed voorbij.

Bovenstaande geluidskaart uit 2006 laat zien dat vijf jaar geleden al de geluidszone van 55 DbA al over het vennen gebied lag.

2. Fasering toevoegen aan het huidige project omvorming Overasseltse vennen

Vanuit provincie Gelderland loopt het project omvorming Overasseltse vennen dat tot doel heeft verdroging tegen te gaan ([bron6](#)). Stichting de Zevensprong Dukenburg neemt sinds enige tijd deel aan een klankbordgroep van dit project. Zodoende zijn we goed op de hoogte van de aanpak die de provincie wil volgen en de redenen daarvoor.

Hoewel veel wijkbewoners tegen elke kap zijn hebben wij het standpunt ingenomen dat ingrepen tegen verdroging in de Overasseltse vennen echt noodzakelijk zijn ([bron5](#)). Wij zien nog steeds geen reden dit standpunt te wijzigen: de onderbouwing vanuit natuurdoelstellingen is overtuigend. Er is alle reden de natte natuur in de vennen pro-actief te beschermen.

Afbeelding 2: Overasseltse vennen

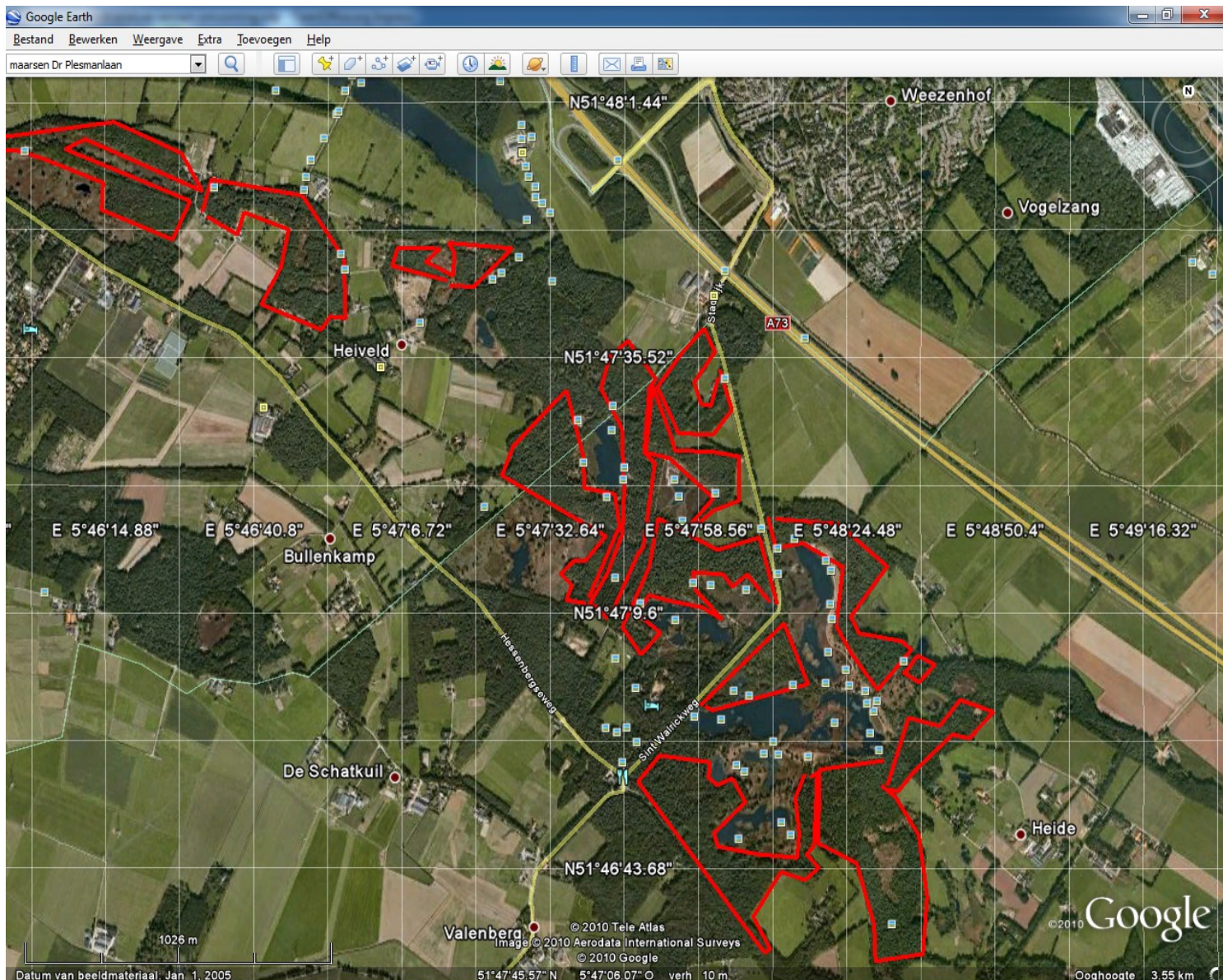
We zien echter als een groot probleem dat het hele project wordt opgehangen aan de gegeven termijn (2013) waarbinnen de beschikbare financiële middelen voor de omvorming dienen te worden aangewend. Dit betekent dat er geen mogelijkheid is ingebouwd voor een tussentijdse evaluatie. Er wordt immers geen enkele garantie gegeven dat de voorgestane aanpak van het kappen van 80 HA bos (dit is 80-100% van al het te bewandelen bos in het gebied) het beoogde resultaat zal opleveren.

De tot nu toe gepleegde kleinschalige ingrepen kunnen bepaald niet als succesvol worden bestempeld en roepen grote twijfels op over de resultaten van een grootschalige ingreep.

Dit benadrukt de noodzaak om een echte fasering in te bouwen.

Daarbij komt dat Staatsbosbeheer zich nu voor grote bezuinigingen geplaatst ziet en het maar de vraag is of de absoluut noodzakelijke nazorg er wel komt. Er moet 80 HA bramen en gras worden bestreden: dat is kostbaar en kan wel degelijk mislukken.

Tekening 1: Deze kapvlakten wil men in twee jaar realiseren

Daarom stellen wij:

Nu 80 HA bos binnen twee jaar kappen is vanuit de kwaliteit van de beleving en het gebied onverantwoord.

Het is veel verstandiger echt gefaseerd te werk te gaan: nu 40 HA kappen en sloten afdammen, minimaal vijf jaar monitoren. Evalueren en pas op basis van niet behaalde benefits eventueel verder ingrijpen.

Het faseren kent nog meer belangrijke voordelen:

- Wanneer de ingreep van 40 HA voldoende blijkt wordt bos en geld bespaard. Het omvormingsproject is gepaard gegaan met meerdere beloften van bos-compensatie ([bron7¹](#)). Door bezuinigingen dreigt dit nu te sneuvelen. Vanuit de gedachte om Co2 te verminderen is het kappen van bos ongewenst waar niet vaststaat dat dit echt nodig is.
- Een gefaseerde aanpak betekent dat recreanten voorlopig een stuk volwassen bos overhouden om in te wandelen. De psychologische schok van de ingreep is minder groot. **80 HA kap betekent dat het gehele recreatiegebied in een klap een aantal jaren een kale vlakte wordt. Gezien de massale recreatie in het gebied zal dit een ongewenste diep negatieve smaak gaan oproepen.**

Ook nu al is het maatschappelijk draagvlak voor de huidige aanpak van in een keer kappen niet aanwezig in Wijchen, Heumen en Nijmegen.

- Wanneer niet alle bomen weg hoeven is er meer ruimte om slim om te vormen zodat geluid minder een probleem wordt (wat meer laten staan tussen weg en het gebied).
- Onnodige schade aan huizen en landerijen wordt voorkomen wanneer het water in het gebied meer blijkt te stijgen dan verwacht

Afbeelding 3: Voorjaar 2011: Lange ven loopt over in de Botersnijder

Werkgroep Groen en Cultuurhistorie en **Werkgroep A73** van Stichting de Zevensprong Dukenburg hebben bovenstaande conclusies getrokken op basis van een aantal studies en veel feiten materiaal. Onderstaand de lijst van bronnen.

Wij zijn graag bereid om in de vorm van presentaties een en ander verder toe te lichten en nodigen u uit dat ook aan ons te vragen als u meer wilt weten.

1 Blz 72 figuur 30.

Namens deze werkgroepen:

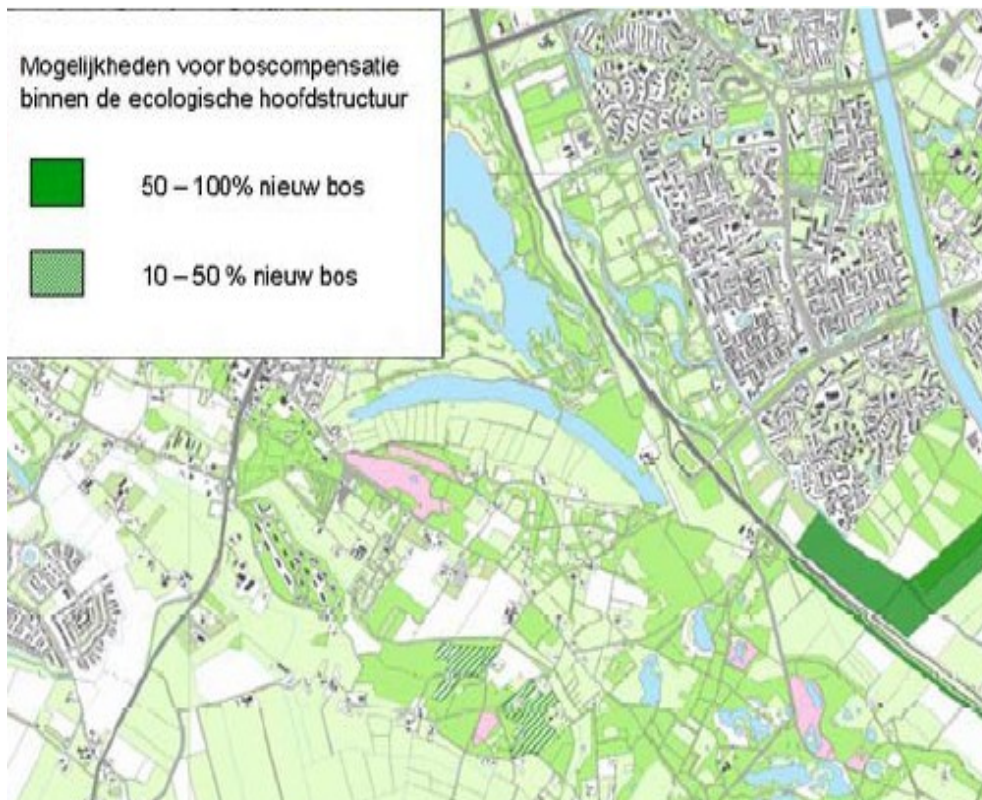
Betty Meijer
Jacqueline Veltmeijer
Hans-Cees Speel

Bronnen

1. **Oproep aan Provincie door Zevensprong dd 22-03-2011**
2. **A73 en geluidszone**: een analyse door Zevensprong *Werkgroep Groen en Cultuurhistorie*. Februari 2011
3. **Akoestisch rapport provincie**: rapport ivm omvorming Hatertse vennen. Maart 2010
4. **Vennen en geluid**: een analyse door Zevensprong *Werkgroep Groen en Cultuurhistorie*. Februari 2011
5. **Open Vennenbrief, oproep tot maatregelen**: Open brief *Werkgroep Groen en Cultuurhistorie, Februari 2011*
6. **Vennen en verdrogingsaanpak**: informatie van de provincie Gelderland
7. **Maatwerkplan** omvorming Hatertse Vennengebied. Februari 2010
8. **Fijnstof kaarten**: informatie over fijnstof door het RIVM
9. **Bibliotheek met bronnen omvorming Overasseltse vennen**.
10. **Geluidskaarten Rijkswaterstaat**
11. **Fotografie**: Jacqueline van den Boom fotografie

URL's:

1. <http://www.hanscees.com/hatertse-vennen/oproep-provincie-zevensprong-bestuur.pdf>
2. <http://www.hanscees.com/hatertse-vennen/geluid-A73-2011-Hatertse-Overasseltse-vennen.pdf>
3. <http://www.hanscees.com/hatertse-vennen/acoustisch%20onderzoek.pdf>
4. <http://www.hanscees.com/hatertse-vennen/7-sprong-geluidsanalyse-vennen-omvorming.pdf>
5. <http://www.hanscees.com/hatertse-vennen/Geluid-en-vennenbrief-02-2011.pdf>
6. <http://www.gelderland.nl/smartsite.dws?id=10444>
7. http://www.hanscees.com/hatertse-vennen/Maatwerkplan_Waterschap_Rivierenland.pdf
8. <http://www.rivm.nl/nl/themasites/gcn/concentratiekaarten/index.html>
9. <http://www.hanscees.com/hatertse-vennen/vennen.html>
10. http://www.rijkswaterstaat.nl/wegen/plannen_en_projecten/geluid_rond_snelwegen_nederland/geluidskaat/geluidskaat_dag.aspx
11. <http://www.jvandenboom.com>

Afbeelding 5: Naamgeving vennen